

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 21.3.2007
KOM(2007) 127 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO

Euroopan avoimuusaloitetta koskevan vihreän kirjan jatkotoimenpiteistä

{SEK(2007) 360}

KOMISSIION TIEDONANTO

Euroopan avoimuusaloitetta koskevan vihreän kirjan jatkotoimenpiteistä

1. JOHDANTO

Komissio antoi 3. toukokuuta 2006 vihreän kirjan¹ käynnistämänsä Euroopan avoimuusaloitteen² edistämiseksi.

Vihreän kirjan tavoitteena oli käynnistää laaja julkinen kuuleminen seuraavista Euroopan avoimuusaloitteen tärkeistä osatekijöistä:

- selkeät säännöt edunvalvojien (lobbaajien) toiminnalle
- palaute komission kuulemismenettelyn vähimmäisvaatimuksista³
- yhteisesti hallituista EU:n varoista tukea saavia tahoja koskevien tietojen julkaisemisen tekeminen pakolliseksi.

Komissio kuuli asiasta touko-elokuussa 2006 eri tahoja laajasti ja kattavasti ja järjesti erityisesti avoimen kuulemisen Internetissä. Lisäksi komission edustustot järjestivät kuulemistilaisuuksia useissa jäsenvaltioissa. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea toteutti kesäkuussa 2006 yli 60 eurooppalaisen eturyhmän ja muun osapuolen kanssa kuulemisen⁴, joka myös tarjosi tilaisuuden vaihtaa mielipiteitä komission ehdotuksesta.

Komissio sai Internet-kuulemiseen vastauksia yli 160 taholta: eräiltä jäsenvaltioilta, yksityistä sektoria edustavilta eturyhmiltä, kansalaisjärjestöiltä ja useilta yksityishenkilöiltä. Osallistujaorganisaatiot toimivat sekä koko Euroopan tasolla että kansallisella ja alueellisella tasolla. Kaikki kuulemisessa esitetyt kannanotot on esitetty komission kuulemismenettelyn vähimmäisvaatimusten mukaisesti Euroopan avoimuusaloitteeseen liittyvän kuulemismenettelyn verkkosivuilla⁵.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea⁶ ja alueiden komitea⁷ ovat antaneet lausuntonsa komission vihreästä kirjasta.

Komission vihreä kirja herätti laajalti kiinnostusta. Kuulemistä koskevilla verkkosivuilla rekisteröitiin useita tuhansia käyntejä kuukaudessa. Komissio toivoo voivansa antaa tässä tiedonannossa palautetta kuulemisessa esiin tulleista seikoista ja päättää vihreän kirjan jatkotoimenpiteistä.

¹ KOM(2006) 194.

² SEK(2005) 1300.

³ KOM(2002) 704.

⁴ http://eesc.europa.eu/sco/events/11_07_06_transparency/minutes-en.pdf.

⁵ http://ec.europa.eu/transparency/eti/index_en.htm.

⁶ CESE 1373/2006.

⁷ CoR 235/2006.

2. PALAUTE JA JATKOTOIMENPITEET

2.1. Edunvalvonta (lobbaus)

2.1.1. Yleinen lähestymistapa, termit ja soveltamisala

Mahdollisuutta keskustella edunvalvonnasta Euroopassa pidettiin tervetulleena, vaikka useat kuulemismenettelyyn osallistuneista suhtautuivatkin kriittisesti komission toiminnasta käyttämään 'lobbaus'-termiin. On siis jälleen korostettava, ettei komission käyttämä ilmaus sisällä millään tavoin kielteistä arvolatausta. Lobbaamisella tarkoitettiin vihreässä kirjassa ”*kaikkea toimintaa, jolla pyritään vaikuttamaan Euroopan unionin politiikan muotoutumiseen ja toimielinten päätöksentekoon*”. Komissio korosti nimenomaisesti, että lobbaus on oikeutettu ja tärkeä osa demokraattista järjestelmää. Komission uuden rekisterin (ks. kohta jäljempänä) nimeksi tulee kuitenkin 'edunvalvojien rekisteri'.

Julkishallinnon konsultteja, yritysten omia lobbausyksiköitä, kansalaisjärjestöjä, ajatushautomoita, ammattiyhdistyksiä ja lakiasiantuntijoita kannustetaan liittymään rekisteriin ja niille tarjotaan mahdollisuutta ilmoittaa, mihin ryhmään ne kuuluvat.

2.1.2. Vihreän kirjan ehdotukset

Komissio ehdotti vihreässä kirjassa lobbaukselle uutta toimintaympäristöä, joka perustuisi seuraaviin:

- vapaaehtoinen, kannustimiin perustuva lobbaajien rekisteröintijärjestelmä; kannustimina olisivat mm. automaattiset ilmoitukset järjestettävistä kuulemisista, joiden aiheiden tiedetään kiinnostavan eturyhmiä
- kaikille lobbaajille yhteiset menettelysäännöt tai vähintään yhteiset vähimmäisvaatimukset
- seuranta- ja seuraamusjärjestelmä sovellettavaksi silloin, kun rekisteröinti on virheellinen ja/tai menettelysääntöjä on rikottu.

2.1.3. Edunvalvojien rekisteri

Useat tahot tukivat vapaaehtoisen rekisteröintijärjestelmän perustamista. Monet kuulluista, erityisesti kansalaisjärjestöt, olivat kuitenkin sitä mieltä, että täydellinen avoimuus saavutetaan ainoastaan, jos järjestelmä on pakollinen.

Komissiolle täydellinen avoimuus tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että Euroopan edunvalvojat ovat edustettuina mahdollisimman kattavasti. Tämän vuoksi se ehdotti vapaaehtoista ja kannustimiin perustuvaa lähestymistapaa: jos lobbaaja rekisteröityy ja antaa tietyt tiedot itsestään, sille tarjotaan mahdollisuutta ilmoittaa erityisistä kiinnostuksensa kohteista ja ilmoitetaan kyseisillä aloilla järjestettävistä kuulemisista.

Tätä on pidetty vielä varsin heikkona kannustimena vapaaehtoiselle rekisteröinnille. Automaattinen ilmoitus ei oletettavasti ole kuulemismenettelyssä riittävä kannustin varsinkaan Brysselissä toimiville eturyhmille, jotka seuraavat komission toimintaa päivittäin.

Järjestelmään pitäisikin sisällyttää lisäkannustin, joka vahvistaisi sekä komission kuulemispolitiikan soveltamista että täytäntöönpanoa (ks. myös 2.2 kohta). Komission *kuulemismenettelyn vähimmäisvaatimukset* edellyttävät, että Internetkuulemiseen osallistumisesta kiinnostuneiden tahojen on oltava valmiita antamaan komissiolle ja suurelle yleisölle tietoja tavoitteistaan ja hallintorakenteestaan. Komission toimintatapa on, että ”jos näitä tietoja ei anneta, organisaation kannanotot katsotaan henkilökohtaisiksi lausunnoiksi”⁸.

Komissio aikoo tämän vuoksi yhdistää vapaaehtoisen rekisterin ja Internetkuulemisten uuden vakiomallin. Jos organisaatio osallistuu tällaiseen kuulemiseen, sitä pyydetään systemaattisesti ilmoittamaan rekisteriin, ketä se edustaa, mikä on sen tehtävä ja miten sen toiminta rahoitetaan.

Tämä on perusteltua, sillä kuulemiseen osallistuvasta organisaatiosta on oltava riittävästi tietoa, ennen kuin sen osallistumisen relevanssia ja käyttöarvoa voidaan arvioida.

Uuden järjestelmän avulla lisätään yleistä avoimuutta ja edistetään parempaan sääntelyyn tähtääviä komission tavoitteita. Avoin ja kattava sidosryhmien kuuleminen on hyvin tärkeää vaikutuksia arvioitaessa ja päätöksenteon tietoperustaa vahvistettaessa.

Komissio katsoo, että rekisteröityessä on tarpeellista ja suhteellisuusperiaatteen mukaista edellyttää taloudellisia tietoja ja pyytää keskeisiä talousarviolukuja ja tietoja suurimmista asiakkaista ja/tai rahoituslähteistä. Rahoitusta koskevien tietojen avulla päätöksentekijät ja suuri yleisö voivat päätellä, mikä on edunvalvontatoiminnan motiivi, ja arvioida sen vaikutusta toimintaan.

Itsesääntelyperiaatteen mukaisesti on rekisteröityvien omalla vastuulla laskea rahoituksensa ja ilmoittaa siitä. Komissio tarkastelee tämän perusteella seuraavia vähimmäisvaatimuksia arvioidessaan, riittävätkö annetut tiedot rekisteröitymiseen:

- EU:n toimielimissä edunvalvontaa harjoittavien ammattikonsulttien ja lakiasiantuntijoiden olisi ilmoitettava toimielimissä tapahtuvaan toimintaan liittyvä liikevaihto ja kyseisten asiakkaiden suhteellinen osuus liikevaihdosta
- yritysten omien lobbausyksiköiden ja ammattiyhdistysten edustajien olisi ilmoitettava arvio kustannuksista, jotka liittyvät suoraan edunvalvontaan EU:n toimielimissä
- kansalaisjärjestöjen ja ajatushautomojen olisi ilmoitettava kokonaisbudjettinsa ja pääasiallisten rahoituslähteiden jaottelu (julkisen rahoituksen määrä ja lähde, lahjoitukset, jäsenmaksut ym.).

Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin annetussa asetuksessa (EY) N:o 1367/2006 säädetään, että kansalaisjärjestöillä on oikeus (tietyin erityisedellytyksin) pyytää yhteisön tasolla sisäistä uudelleentarkastelua tietyistä ympäristölainsäädännön nojalla toteutetuista hallintotoimista. Komissio tarkastelee tämän vuoksi, missä määrin rekisteriä voitaisiin käyttää myös keinona

⁸ KOM(2002) 704.

yksilöidä ne kansalaisjärjestöt, joilla on oikeus aloittaa tällainen menettely (esim. ennakkotunnustaminen), ja voisiko tämä toimia rekisteröitymisen kannustimena.

2.1.4. *Menettelysäännöt*

Vihreän kirjan mukaan rekisteröitymistä hakevan olisi myös ”*sitouduttava noudattamaan menettelysääntöjä, joiden noudattamista valvottaisiin uskottavalla ja avoimella tavalla*”.

Vihreässä kirjassa ei kuitenkaan esitetty yksityiskohtaisesti, miten menettelysäännöt olisi laadittava ja miten niiden noudattamista valvottaisiin. Jonkin verran käsiteltiin sitä, olisivatko vapaaehtoiset, lobbaajien itsensä laatimat ja valvomat menettelysäännöt paras vaihtoehto (jolloin myös seuraamukset olisivat lobbaajien asettamat). Vihreään kirjaan saatujen vastausten mukaan kuitenkin vaikuttaa siltä, että lobbaajien yhteisöä on varsin vaikea yhdistää tällaista tehtävää suorittamaan, erityisesti kun kyseessä on yksityisen sektorin ja kansalaisjärjestöjen yhteistyö.

On selvää, että komissio on aina vastuussa siitä, millaiset sen suhteet ulkoisten intressien edustajien kanssa ovat. Tämän vuoksi olisi vaikea olettaa, että komissio antaisi vastuun menettelysääntöjen määrittelystä ja valvonnasta muille. Lobbaajien itsesääntelyä ei pidetä toteuttamiskelpoisena ajatuksena. Komission olisi sen sijaan tarkistettava ja ajantasaistettava vuonna 1992 hyväksymiään vähimmäisvaatimuksia. Tällaisen uusitun säännösten sisällöstä keskustellaan eturyhmien kanssa. Menettelysääntöjen noudattamisen olisi oltava edellytyksenä uuteen rekisteriin pääsemiselle Euroopan parlamentin esimerkin mukaisesti.

On itsestään selvää, että kaikkien rekisteriä varten annettujen tietojen on aina oltava virheettömiä. Rekisteröityjä tahoja, joiden todetaan antaneen epätarkkoja tietoja, pyydetään – mahdollisesti julkisesti – korjaamaan ne. Komissio voi viimeisenä keinona sulkea puutteellisia tietoja antaneet lobbaajat pois rekisteristä. Vastaavaa menettelyä sovellettaisiin mahdollisissa menettelysääntöjen rikkomistapauksissa.

2.1.5. *Mahdollinen toimielinten välinen yhteistyö*

Useat vihreän kirjan kuulemismenettelyyn osallistuneista kannattivat toimielinten välistä yhteistyötä lobbaamisen yhteydessä. Monet kannattivat ajatusta, että tuleva rekisteri ja menettelysäännöt olisivat yhteiset ainakin komissiolle ja Euroopan parlamentille.

Komissio on täysin samaa mieltä ja uskoo, että rekisteröitymisen keskittäminen toimisi kannustimena eturyhmille. Komissio kehottaakin Euroopan parlamenttia, alueiden komiteaa ja Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa tarkastelemaan läheisemmän yhteistyön mahdollisuutta alalla.

2.1.6. *Aikataulu ja uudelleentarkastelu*

Komissio katsoo, että tässä tiedonannossa kuvatut uudet toimenpiteet muodostavat tasapainoiset ja suhteutetut puitteet lobbaamisen avoimuuden edistämiseksi. Komissio aloittaa sidosryhmien kanssa keskustelut yhteisistä menettelysäännöistä ennen kesää 2007 ja avaa edunvalvojien rekisterin keväällä 2008. Komission yksiköitä ohjataan rekisterin aukeamisen jälkeen, millä tavoin rekisteröitymistä

voidaan edistää aktiivisesti ja miten rekisteröitymättömien edunvalvojien suhteen toimitaan. Komissio tarkastelee keväällä 2009, onko uusi järjestelmä tuottanut haluttuja tuloksia esimerkiksi rekisterin kohderyhmän kattavuuden suhteen. Jos tuloksia ei ole saatu, olisi harkittava tiukempia toimenpiteitä: pakollista rekisteröitymistä ja raportointia.

2.2. Kuulemismenettelyn vähimmäisvaatimukset

Kuulemismenettelyn vähimmäisvaatimuksia koskevaan vihreän kirjan osioon saatiin yli 100 kommenttia⁹ enimmäkseen yrityksiä edustavilta eturyhmiltä ja kansalaisjärjestöiltä.

Kuulemismenettelyyn osallistuneet pitivät komission esittämiä kuulemisen vähimmäisvaatimuksia yleisesti myönteisinä samoin kuin komission ponnisteluja kuulemismenettelyn parantamiseksi. Samalla osallistujat kuitenkin toivat esiin tiettyjä heikkouksia standardien soveltamisessa. Erityisesti ne liittyivät yleisen palautteen antamiseen siitä, miten ja missä laajuudessa komissio ottaa kommentit huomioon. Samoin avoimeen kuulemiseen sovellettavan kahdeksan viikon mittaisen vähimmäisajan noudattamisessa oli ongelmia esimerkiksi, jos jakso osui loma-aikaan. Kohdennetussa kuulemisessa ei kommenttien mukaan aina otettu riittävän tasapuolisesti eri aloja huomioon.

Tässä vaiheessa ei ole tarkoitus tarkistaa kuulemisen vähimmäisvaatimuksia¹⁰, mutta niiden soveltamista on kuitenkin syytä vahvistaa komission kuulemisten laadun parantamiseksi yleisesti. Erityisesti tehostamisessa keskitytään paremman palautteen antamiseen, kuulemisen parempaan koordinointiin ja sen yhteydessä esiin tulleiden eri näkemysten ja intressien moninaisuuden säilyttämiseen. Näin voidaan parantaa komission vaikutustenarvioinnin laatua, millä osaltaan edistetään komission sääntelyn parantamiseen tähtäävän politiikan toteuttamista.

Komissio aikoo kiinnittää tämän vuoksi enemmän huomiota esimerkiksi seuraaviin seikkoihin:

- henkilöstön kouluttaminen ja tietoisuuden lisääminen
- sidosryhmien kuulemista koskevien tietojen ja hyvien käytänteiden vaihto pääosastojen välillä
- sidosryhmien kuulemista koskevien käytännön ohjeiden tarkistaminen
- uuden standardimallin luominen kuulemista varten avointen julkisten kuulemisten yhdenmukaistamiseksi.

Komissio aikoo antaa kuulemista koskevan toimintamallinsa ulkoisesti arvioitavaksi, kun nämä toimenpiteet on otettu käyttöön ja niitä on testattu.

⁹ Kommentit ovat tarkasteltavissa Internet-osoitteessa <http://ec.europa.eu/comm/eti/contributions.htm>.

¹⁰ Riippumatta mahdollisista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen sovellettaessa tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1367/2006.

2.3. EU:n varoista tukea saavien tahojen julkistaminen

2.3.1. Lainsäädäntöprosessi

Avoimuutta koskevan vihreän kirjan julkaisemisen yhteydessä tiedotusvälineissä käsiteltiin laajasti yhteisesti hallituista varoista tukea saavia tahoja koskevien tietojen julkistamista. Tämän ansiosta komissio saattoi käydä jäsenvaltioiden, Euroopan parlamentin, edunvalvojien ja kansalaisjärjestöjen kanssa rakentavia keskusteluja, jotka johtivat lopulta yhteisymmärrykseen tietojen julkaisemisen välttämättömyydestä. Komissio oli tyytyväinen siitä, että useat jäsenvaltiot luopuivat vastustuksestaan ja suostuivat komission kanssa yhteistyöhön asiassa. Näin voitiin hyväksyä nopeasti järjestelmän käyttöönoton perusedellytys eli se voitiin sisällyttää varainhoitoasetukseen, jolle oltiin tekemässä ensimmäistä kolmivuotistarkistusta sen voimaantulon eli vuoden 2003 jälkeen.

Asiaan liittyvien säädösten muutoksia kuvataan liitteessä.

2.3.2. Käytännön toteutus

Lainsäädännön käyttöön ottaminen on vasta ensimmäinen askel vääjäämättä monimutkaisessa kokonaisuudessa, joka edellyttää yhteistyötä monilta toimeenpanoelimiltä kaikkialla EU:ssa sekä asteittaista etenemistä.

Joissakin vihreän kirjan kuulemismenettelyn yhteydessä saaduissa kommentteissa toivottiin, että komissio hallinnoisi keskitettyä tietokantaa, jossa voisi tehdä hakuja ja joka sisältäisi kaikki oleelliset tiedot tuensaajista.

Hallinnointi on kuitenkin delegoitu jäsenvaltioille, joiden toimeenpanoelimet keräävät tuensaajia koskevat tiedot. Yhteisen maatalouspolitiikan suoriin tukiin ja markkinatoimenpiteisiin liittyvät tiedot lähetetään kyseisten elinten vastuulla komissiolle, joka ei pysty tarkastamaan jokaisen tiedon luotettavuutta. Komissio on kuitenkin hyväksynyt hiljattain neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 muuttamista koskevan ehdotuksen jäsenvaltioiden velvoittamiseksi julkaisemaan nämä tiedot, myös maaseudun kehittämismenojen osalta. Rakennerahastoja ja koheesiorahastoa koskevan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 täytäntöönpanoa koskevista säännöistä annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1828/2006 todetaan selvästi, että vastuu tuensaajia koskevien tietojen keräämisestä ja julkaisemisesta on jäsenvaltioilla eikä komissio edes saa kyseisiä tiedostoja. Komissio pyrkii lisäksi määrätietoisesti saamaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimelta myönteisen tarkastuslausuman Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 248 artiklan mukaisesti. Tämä edellyttää komissiolta päättäväisyyttä erityisesti suoran hallinnoinnin suhteen, mutta myös jäsenvaltioilla on keskeinen rooli korjattaessa tilintarkastustuomioistuimen yhteisessä hallinnossa havaitsemia puutteita. Komissio haluaa näin ollen korostaa jäsenvaltioiden vastuualueiden tärkeyttä yhteiseen hallintoon kuuluvien toimenpiteiden toteuttamisessa.

Jotta tavoite tietojen julkaisemisesta vuodesta 2008 alkaen saavutettaisiin, lienee syytä toteuttaa seuraava menettely yhteistyössä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa:

Vaihe 1: Tietojen julkaiseminen niiden nykyisessä muodossa

Muutetun varainhoitoasetuksen ja sovellettavan alakohtaisen lainsäädännön mukaisesti jäsenvaltiot, jotka eivät vielä ole myöntäneet yleistä oikeutta tarkastella tietoja, myöntävät sen kaikkien yhteisesti hallinnoitujen ohjelmien osalta kansallisten Internet-sivujen kautta ja muilla sopiviksi katsomillaan keinoilla.

Komissio pitää yllä Internet-portaalia, jossa on linkit kyseisille jäsenvaltioiden verkkosivuille. Kyseiseen portaaliin johtaa puolestaan linkki komission vuonna 2006 avaamilta suoraan hallittujen EU-varojen verkkosivuilta. Näin varmistetaan, että suoraan ja yhteisesti hallinnoitavat ohjelmat käsitellään samanarvoisesti.

Vaihe 2: Tietojen vertailu- ja hakukelpoisuus

Komissio on huomionnut vertailu- ja hakukelpoisten tietojen tarpeen ja ehdottaa syksyllä 2007 yhteistä standardia yhteistä hallinnointia koskevien tietojen julkaisemiselle. Tavoitteena on, että koko EU:sta voitaisiin tehdä yhdenmukaisia analyysejä käyttämällä jäsenvaltioiden julkaisemia tietoja komission keskusportaalin kautta. Tässä yhteisessä standardissa otetaan huomioon yhteisen hallinnoinnin eri toimintamallien erityispiirteet.

3. PÄÄTELMÄT

Euroopan avoimuusaloitetta koskevan vihreän kirjan jatkotoimenpiteinä komissio

- luo ja käynnistää keväällä 2008 uuden vapaaehtoisen edunvalvojien rekisterin, josta lähetetään automaattiset ilmoitukset (nykyinen CONECCS-tietokanta ajetaan alas)
- lisää avoimuutta soveltamalla tehostetusti kuulemista koskevia standardejaan erityisesti Internet-kuulemisten vakioverkkosivun kautta ja ottamalla huomioon osallistujien näkemykset; tästä välineestä on linkki rekisteriin
- laatii luonnoksen menettelysäännöistä, joista keskustellaan sidosryhmien kanssa vuonna 2007; menettelysääntöjen noudattaminen on edellytyksenä rekisteriin pääsulle ja komissio valvoo sitä
- vahvistaa kuulemista koskevien vähimmäisvaatimusten soveltamista useilla sisäisillä käytännön toimenpiteillä (ks. 2.2 kohta)
- noudattaa EU:n varoista tukea saavien tahojen julkistamista koskevaa politiikkaansa.

LIITE

EU:n varojen saajat – säästöjen muutos

1. Varainhoitoasetuksen tarkistaminen

Varainhoitoasetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 muuttamisesta annetun asetuksen (EY, Euratom) N:o 1995/2006 johdanto-osassa todetaan:

”6. Talousarviosta peräisin olevien varojen käytön avoimuuden varmistamiseksi on tarpeen asettaa saataville tietoa kyseisten varojen saajista tietyin rajoituksin, jotka ovat tarpeen oikeutettujen yleisten ja yksityisten etujen suojaamiseksi ja ottaen huomioon Euroopan maatalouden tukirahaston erityisen tilikauden.”

Asetuksen 30 artiklan uudessa 3 kohdassa todetaan, että tuensaajia koskevat tiedot on julkaistava kaikentyyppisten hallintomenettelyjen osalta:

”Komissio asettaa ... saataville ... varojen saajia koskevat tiedot, joita ovat toimittaneet sellaiset yhteisöt, joille talousarvion toteuttamistehtävät on siirretty muiden hallintomenettelyjen nojalla.

Kyseiset tiedot on asetettava saataville noudattaen asianmukaisesti luottamuksellisuutta koskevia vaatimuksia, erityisesti yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY ja yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädettyjä vaatimuksia henkilötietojen suojasta, sekä turvallisuutta koskevia vaatimuksia ottaen huomioon kunkin 53 artiklassa tarkoitetun hallintomenettelyn erityispiirteet ja noudattaen tarvittaessa asiaa koskevia alakohtaisia säännöksiä.”

Uudessa 53 b artiklassa määritetään tietojen julkaisuviite ja käytännön järjestelyjen vahvistaminen alakohtaisissa asetuksissa.

”53 b artikla

1. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, talousarvion toteuttamistehtäviä siirretään jäsenvaltioille. Tätä menettelyä sovelletaan erityisesti toisen osan I ja II osastossa tarkoitettuihin toimiin.

2. Jotta talousarviota yhteistyössä toteutettaessa varat käytettäisiin asiaan sovellettavien säännösten ja periaatteiden mukaisesti, jäsenvaltioiden on ... sanotun kuitenkin rajoittamatta asiaa koskeviin alakohtaisiin asetuksiin sisältyvien täydentävien säännösten soveltamista... erityisesti:

d) varmistettava asiaa koskevin alakohtaisin asetuksin ja 30 artiklan 3 kohdan mukaisesti, että talousarviosta peräisin olevien varojen saajista julkaistaan vuosittain riittävät tiedot.”

Erityisen siirtymäajan säännöksen mukaan Euroopan maatalouden tukirahaston tuensaajat ilmoitetaan ensimmäisen kerran vasta vuoden 2008 talousarviosta maksettavien tukien osalta:

”181 artikla

4. Edellä olevan 30 artiklan 3 kohtaa sovelletaan 148 artiklan 1 kohdassa mainittuun rahastoon ensimmäisen kerran vuoden 2008 talousarvioista maksettavien maksujen osalta.”

2. Alakohtainen lainsäädäntö

2.1. Euroopan kalatalousrahasto (EKTR)

Euroopan kalatalousrahastoa koskeva neuvoston asetus (EY) N:o 1198/2006 annettiin 27. heinäkuuta 2006. Soveltamisasetuksen ehdotuksessa (31 artikla) mainitaan selkeästi, että hallintoviranomaisella on velvoite julkaista tuensaajien luettelo, toimien nimet ja kuhunkin toimeen annettavat julkiset varat. Komission odotetaan hyväksyvän ehdotus maaliskuun 2007 loppuun mennessä. Jäsenvaltiot ovat kuitenkin tehneet asiasta jo poliittisen sopimuksen kalatalousrahastokomiteassa.

2.2. Rakennerahastot – Euroopan aluekehitysrahasto, Euroopan sosiaalirahasto ja koheesiorahasto

Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1083/2006 vahvistetaan Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevat yleiset säännökset. Joulukuun 8. päivänä 2006 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1828/2006 vahvistetaan kolmea rahastoa koskevan neuvoston asetuksen täytäntöönpanoa koskevat säännöt. Asetuksen 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädetään, että hallintoviranomaisen vastuulla on *”tuensaajien luettelon, toimien nimien ja toimille osoitetun julkisen rahoituksen määrän julkaiseminen sähköisesti tai muulla tavalla. ESR:n toimiin osallistuvien nimiä ei mainita.”*

2.3. Yhteinen maatalouspolitiikka (suorat tuet ja markkinatoimenpiteet, maaseudun kehittäminen)

Komissio on hiljattain hyväksynyt ehdotuksen yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta (suorista tuista, markkinatoimenpiteistä ja maaseudun kehittämisestä) annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 muuttamiseksi siten, että siihen lisätään säännös pakollisesta tuensaajien nimien julkaisemisesta. Neuvoston hyväksyttyä asetuksen sen lisäksi on annettava asiaa koskevat täytäntöönpanosäännöt.

SELVITYS VAIKUTUKSISTA TALOUSARVIOON
(vrt. sisäisten sääntöjen 16 artikla)

TOIMINTALOHKO: KOMISSION POLITIIKKOJEN KOORDINOINTI JA OIKEUDELLINEN TUKI

TOIMINTO: SUHTEET KANSALAISYHTEISKUNTAAN, AVOIMUUS JA TIEDOTTAMINEN

TYÖOHJELMA 2007–2008

1. BUDJETTIKOHDAT JA NIMIKE

- 25 02 04 02 Yleisluonteiset julkaisut
- ja ylimääräistä ja sopimussuhteista henkilöstöä koskeva budjettikohta

2. OIKEUSPERUSTA

Komission institutionaalisista oikeuksista johtuvat tehtävät.

3. VARAINHOITOVUOTTA KOSKEVAT NUMEROTIEDOT (EUROINA)

▣ 3.a – Kuluva vuosi: 2007

		MSM
Varainhoitovuoden alustavat määrärahat (talousarvio)		2 200 000
Määrärahasiirrot		---
Lisämäärärahat		---
Määrärahat yhteensä		2 200 000
Toiseen työohjelmaan jo varatut määrärahat		2 200 000 (POP 2007)
Käytettävissä oleva määrä		
Ehdotettuun toimintaan käytettävä määrä		75 000 (jo mukana POP 2007:ssa) +300 000

■ 3.b – Siirrot

		MSM
Siirrot		---
Toiseen työohjelmaan jo varatut määrärahat		---
Käytettävissä oleva määrä		---
Ehdotettuun toimintaan käytettävä määrä		---

■ 3.c – Seuraava varainhoitovuosi: 2008

Vuoden 2008 ATE:n valmistelussa huomioon otettava määrä

		MSM
Varainhoitovuoden alustavat määrärahat (talousarvio)		Valmisteltavana oleva ATE 2008
Määrärahasiirrot		
Lisämäärärahat		
Määrärahat yhteensä		
Toiseen työohjelmaan jo varatut määrärahat		
Käytettävissä oleva määrä		
Ehdotettuun toimintaan käytettävä määrä		450 000

4. HANKKEEN KUVAUS

Komissio antoi 3. toukokuuta 2006 vihreän kirjan (KOM(2006) 194) esittämänsä Euroopan avoimuusaloitteen edistämiseksi. Tarkoituksena oli aloittaa laaja julkinen keskustelu erityisesti siitä, onko edunvalvojien (lobbaajien) toiminnalle tarvetta luoda jäsennellympää kehystä. Komissio perustaa kuulemisen seurauksena lobbaajille uuden vapaaehtoisuuteen perustuvan rekisterin, johon rekisteröityneille lähetetään automaattisia ilmoituksia.

Toimi aiheuttaa kahdentyypisiä kustannuksia:

- budjettikohtaan 25 02 04 02 kuuluvat kustannukset rekisterin perustamisesta (Internetiin) ja ylläpidosta
- kahden sopimusperusteisen A-tasoa vastaavan toimihenkilön kustannukset; kyseessä on lisäkustannus, jota ei ole vielä otettu huomioon pääsihteeristölle osoitetuissa määrärahoissa.

- yksi toimihenkilö huolehtii projektin suunnittelusta, koordinoinnista ja valvonnasta yleisesti
- yksi toimihenkilö huolehtii hankkeen tietoteknisestä toteuttamisesta.

5. KÄYTETTY LASKENTATAPA (EUROINA)

Henkilöstö			
2007	8 kuukautta	2 toimihenkilöä	84 376
2008	koko vuosi	2 toimihenkilöä	127 104
2009		1 toimihenkilö 6 kuukaudeksi, 1 toimihenkilö 12 kuukaudeksi	95 328

Rekisterin valmistelu ja kehittäminen		
2007	Analyysi, kehittämissasiakirja, toteutettavuustutkimus ym., 1 sopimus	75 000
	Moduleiden kehittäminen hallinnointia ja tulosten levittämistä varten: ensimmäinen vaihe	300 000
2008	Kehittämisen toinen vaihe (myös 1. version tuottaminen ja 2. version valmistelu): sopimus	450 000
2009 ja sen jälkeen	Ylläpitokustannukset	50 000 vuodessa

YHTEENSÄ		
Vuosi	Toimihenkilöt	Kehitysyhteistyö
2007	84 376	375 000
2008	127 104	450 000
2009	95 328	50 000

6. MAKSUAIKATAULU (EUROINA)

Budjettikohta	Määrärahat		Maksumäärärahat	
			2007	2008
25 02 04 02	2007	375 000	375 000	
	2008	450 000		450 000
	Yht.	825 000	375 000	450 000
Toimihenkilöt	2007	84 376	84 376	
	2008	127 104		127 104
	Yht.	211 480	84 376	127 104

Henkilöstö- ja hallintoressurssien tarve katetaan hallinnoivalle yksikölle vuotuisessa määrärahaajaottelussa myönnetystä osuudesta.

Koska vuoden 2007 budjetti ja vuoden 2008 alustava talousarvioesitys on jo hyväksytty, uudet henkilöstöressurit on katettava osoittamalla määrärahat uudelleen tai käyttämällä ulkopuoliseen henkilöstöön osoitettuja määrärahoja.